

Поняття договору зберігання

- ▶ Згідно зі ст. 936 ЦК за договором зберігання одна сторона (зберігай) зобов'язується зберігати річ, яка передана їй другою стороною (поклажодавцем), і повернути її поклажодавцеві у схоронності.

Характеристика договору

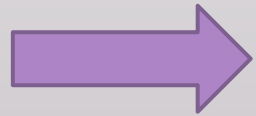
Договір є *реальним*, якщо виникнення договірних відносин поставлено сторонами у залежність від факту передачі речей зберігачу на зберігання.

У випадках, коли сторони визначають можливість передачі речей на зберігання після його укладення, тобто у майбутньому-договір є *консенсуальним*.

Положення ст.946 ЦК визначають можливість укладення договору зберігання як *безоплатного* або *оплатного* .

Це у свою чергу визначає його *односторонній* або *двосторонній* характер.

→ Якщо договір укладається як *безоплатний*, обов'язок повернути річ, що була предметом зберігання, виникає лише у зберігача, тому договір є *одностороннім*.

Встановлення у договорі зустрічного обов'язку поклажодавця оплатити послуги зберігача обумовлює його *двосторонній* характер.

Договір зберігання, за загальним правилом,
є *строковим* договором.

Якщо *строк* зберігання у ньому не встановлений і не може бути визначений виходячи з його умов, зберігач зобов'язаний зберігати річ до пред'явлення поклажодавцем вимоги про її повернення.

За загальними положеннями ЦК як зберігачем, так і поклажодавцем можуть бути як фізичні, так і юридичні особи незалежно від наявності у них статусу суб'єкта підприємницької діяльності.

Обов'язкова наявність такого статусу обумовлюється природою, власне зберігання - якщо діяльність зі зберігання має ознаки підприємницької діяльності, відповідно, необхідним є і статус суб'єкта підприємницької діяльності у зберігача; якщо зберігання здійснюється у зв'язку з підприємницькою діяльністю поклажодавця, це обумовлює наявність статусу суб'єкта підприємницької діяльності і у нього.

За договором зберігання передається річ.

- ▶ Згідно зі ст. 179 ЦК річчю є предмет матеріального снігу, щодо якого можуть виникати цивільні права та обов'язки

Таким чином, на зберігання перелаються лише матеріальні активи, водночас нематеріальні блага не можуть бути об'єктом відносин зберігання.

- ▶ Речі, що перелаються на зберігання, можуть бути визначені як індивідуальними, так і родовими ознаками.

Зберігач зобов'язується зберігати річ, що передана йому поклажодавцем.

- ▶ згідно з ч. 2 ст. 936 ЦК договором зберігання, в якому зберігачем є особа, що здійснює зберігання на засадах підприємницької діяльності (професійний зберігач), може бути встановлений обов'язок зберігача зберігати річ, яка буде передана зберігачеві в майбутньому. Іншими словами, за договором зберігання річ може передаватися як під час, так і після його укладення - у разі, якщо зберігання такої речі здійснюється в межах підприємницької діяльності зберігача.

- ▶ Зберігач, який зобов'язався прийняти в майбутньому річ на зберігання, не має права вимагати її передання на зберігання!

Поклажодавець, який не передав річ на зберігання, зобов'язаний відшкодувати зберігачеві збитки, завдані йому в зв'язку з тим, що зберігання не відбулося, якщо він в розумний строк не попередив зберігача про відмову від договору зберігання.

- ▶ Зберігач зобов'язаний вживати усіх заходів, встановлених договором, законом, іншими актами цивільного законодавства, для забезпечення схоронності речі.

- ▶ Зберігач зобов'язаний виконувати свої обов'язки за договором зберігання особисто.

Він має право передати річ на зберігання іншій особі у разі, якщо він вимушений це зробити п інтересах поклажодавця і не має можливості отримати його згоду. Про передання речі на зберігання іншій особі зберігач зобов'язаний своєчасно повідомити поклажодавця. У такому разі умови договору зберігання є чинними, і первісний зберігач відповідає за дії особи, якій він передав річ на зберігання.

- ▶ Зберігач не має права без згоди поклажодавця користуватися річчю, переданою йому на зберігання, а також передавати її у користування іншій особі.

- ▶ Зберігач зобов'язується повернути річ поклажедавцю у схоронності. Ньому кореспондує обов'язок поклажодавця, що передбачений ст. 948 ЦК, а саме - забрати річ у зберігача після закінчення строку договору зберігання.

Згідно зі ст. 937 ЦК договір зберігання укладається у письмовій формі у випадках, встановлених ст. 208 Кодексу. До таких належать:

- ▶ укладення договору зберігання між юридичними особами;
- ▶ укладення договору зберігання між фізичною та юридичною особою, крім випадків, коли договір зберігання повністю виконується сторонами у момент вчинення (здача речей в гардероб);
- ▶ укладення договору зберігання між фізичними особами на суму, що перевищує у 20 і більше разів розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян, крім тих договорів, що повністю виконуються сторонами у момент їх укладення.

ЦК не вважає строк істотною умовою договору зберігання.

- ▶ У ст. 938 він містить зобов'язання зберігача зберігати річ протягом строку, встановленого у договорі зберігання.
- ▶ Якщо строк зберігання у договорі зберігання не встановлений і не може бути визначений виходячи з його умов, зберігач зобов'язаний зберігати річ до пред'явлення поклажодавцем вимоги про її повернення.
- ▶ Якщо строк зберігання речі визначений моментом пред'явлення поклажодавцем вимоги про її повернення, зберігач має право зі спливом звичайного за цих обставин строку зберігання вимагати від поклажодавця забрати цю річ в розумний строк.
- ▶ Згідно зі ст. 953 ЦК зберігач зобов'язаний на першу вимогу поклажодавця повернути річ, навіть якщо строк її зберігання не закінчився.

Зберігання може здійснюватися як на платних засадах, так і безоплатно. Відповідно до ст. 946 ЦК плата за зберігання та строки її внесення встановлюються договором зберігання.

Якщо зберігання припинилося достроково через обставини, за які зберігач не відповідає, він має право на пропорційну частину плати.

Якщо поклажодавець після закінчення строку договору зберігання не забрав річ, він зобов'язаний внести плату за весь фактичний час її зберігання.

ЦК містить заходи відповідальності, що можуть бути застосовані до зберігача та поклажодавця.

- ▶ Так, ст. 950 ЦК встановлює, що за втрату (нестачу) або пошкодження речі, прийнятої на зберігання, зберігач відповідає на загальних підставах. Професійний зберігач відповідає за втрату (нестачу) або пошкодження речі, якщо не доведе, що це сталося внаслідок непереборної сили, або через такі властивості речі, про які зберігач, приймаючи її на зберігання, не знав і не міг знати, або внаслідок умислу чи грубої необережності поклажодавця.
- ▶ Зберігач відповідає за втрату (нестачу) або пошкодження речі після закінчення строку зберігання лише за наявності його умислу або грубої необережності.

Збитки, завдані поклажодавцеві втратою (нестачею) або пошкодженням речі, відшкодовуються зберігачем:

- ▶ о у разі втрати (нестачі) речі - у розмірі її вартості;
- ▶ о у разі пошкодження речі - у розмірі суми, на яку знизилася її вартість.

- ▶ Якщо внаслідок пошкодження речі її якість змінилася настільки, що вона не може бути використана за первісним призначенням, поклажодавець має право відмовитися від цієї речі і вимагати від зберігача відшкодування її вартості (ст. 951 ЦК).

Поклажодавець, в свою чергу, зобов'язаний відшкодувати зберігачеві збитки, завдані властивостями речі, переданої на зберігання, якщо зберігач, приймаючи її на зберігання, не знав і не міг знати про ці властивості.

Дякую за увагу!